

**LUBJATÖÖSTUSE
OSA
TAMSALU ARENGUS**

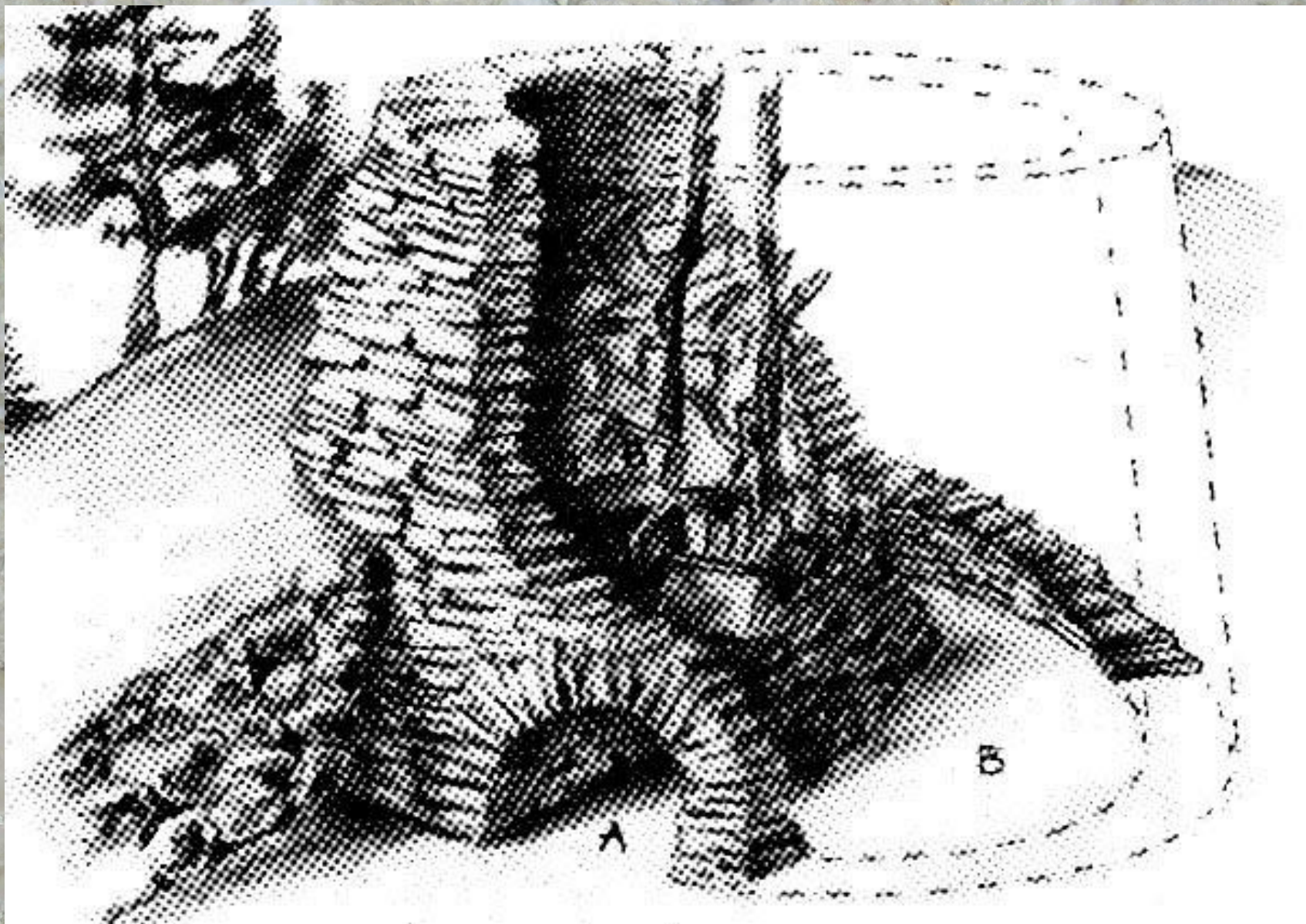
2017

**PILTE TAMSALU
LUBJATÖÖSTUSEST,
LUBJAPARGIST,
PORKUNIST ja
PANDIVERE PAERIIGIST**

EINO TOMBERG – ettekanne

IMBI TOMBERG – kujundus

MAA-AHI

MAA-AHI (~1880-1900) LUBJAPARGIS

MAA-AHJU PÕLETUSRUUM

UUDEKÜLA MÕISA LUBJAAHI

JÄRVAJÕE (VISTLA) LUBJAAHI TAMSALU VALD 2000.a.

**PÕDRANGU
MÕISA
METSKAEVU
KÜLA**

LUBJAAHI

**TAMSALU
VALLAS**

**LIIDURI
LUBJAAHI**

**VÄIKE-MAARJA
VALLAS**

VAO – ÕBEDIKU LUBJAAHI

**KALLE RAND
AVANDUSE
KÜLA
KRUUSIAUGU
LUBJAAHJUS**

KISSA LUBJAAHI

**SIREVERE KÜLA
LAEKVERE VALD**

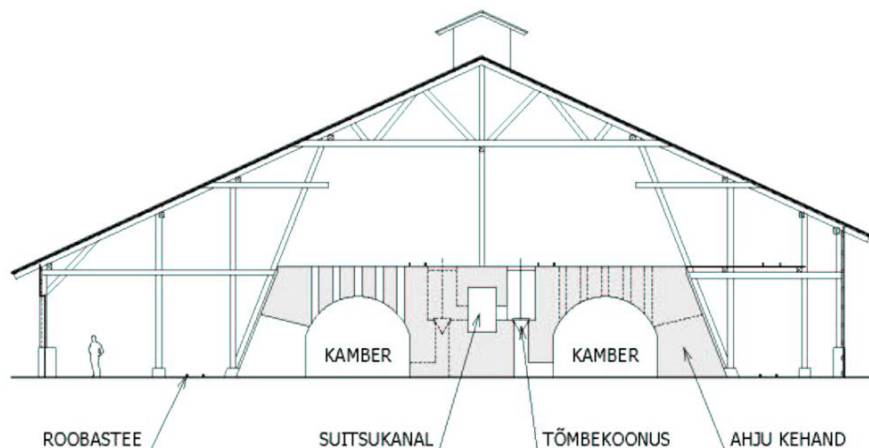
HÕÕGUV KIVI MAA-AHJUS

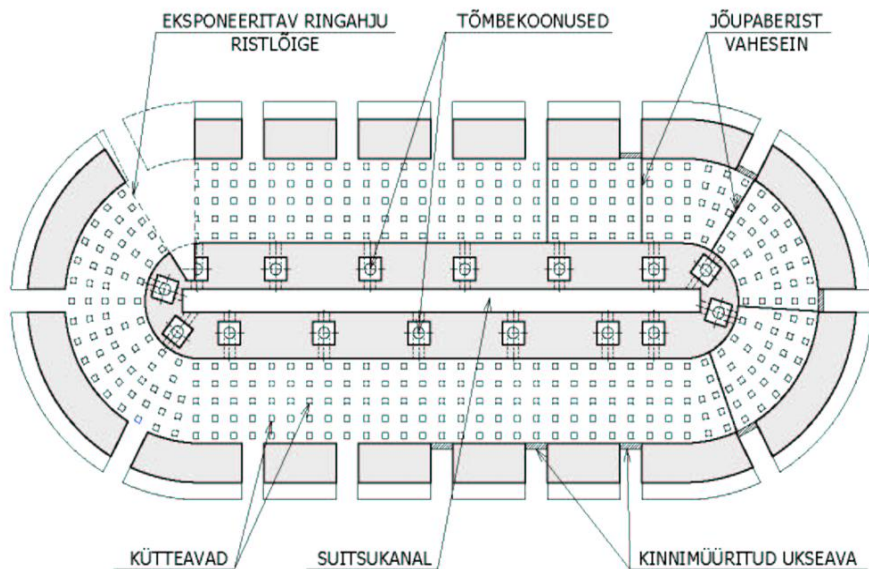
MAA-AHJU KOLLE

RINGAHJUDE HOONE

RINGAHJU KEHAND

RINGAHJUD

**Puitkarkassiga hoone
pikkus 110 m,
laius 28 m,
kõrgus katuse
harjani 10 m**

**Kambreid on 16,
kambri kõrgus 2,7m,
laius 3,7 m,
keskmise pikkus 4,5 m
maht 40 m³**

RINGAHJUD

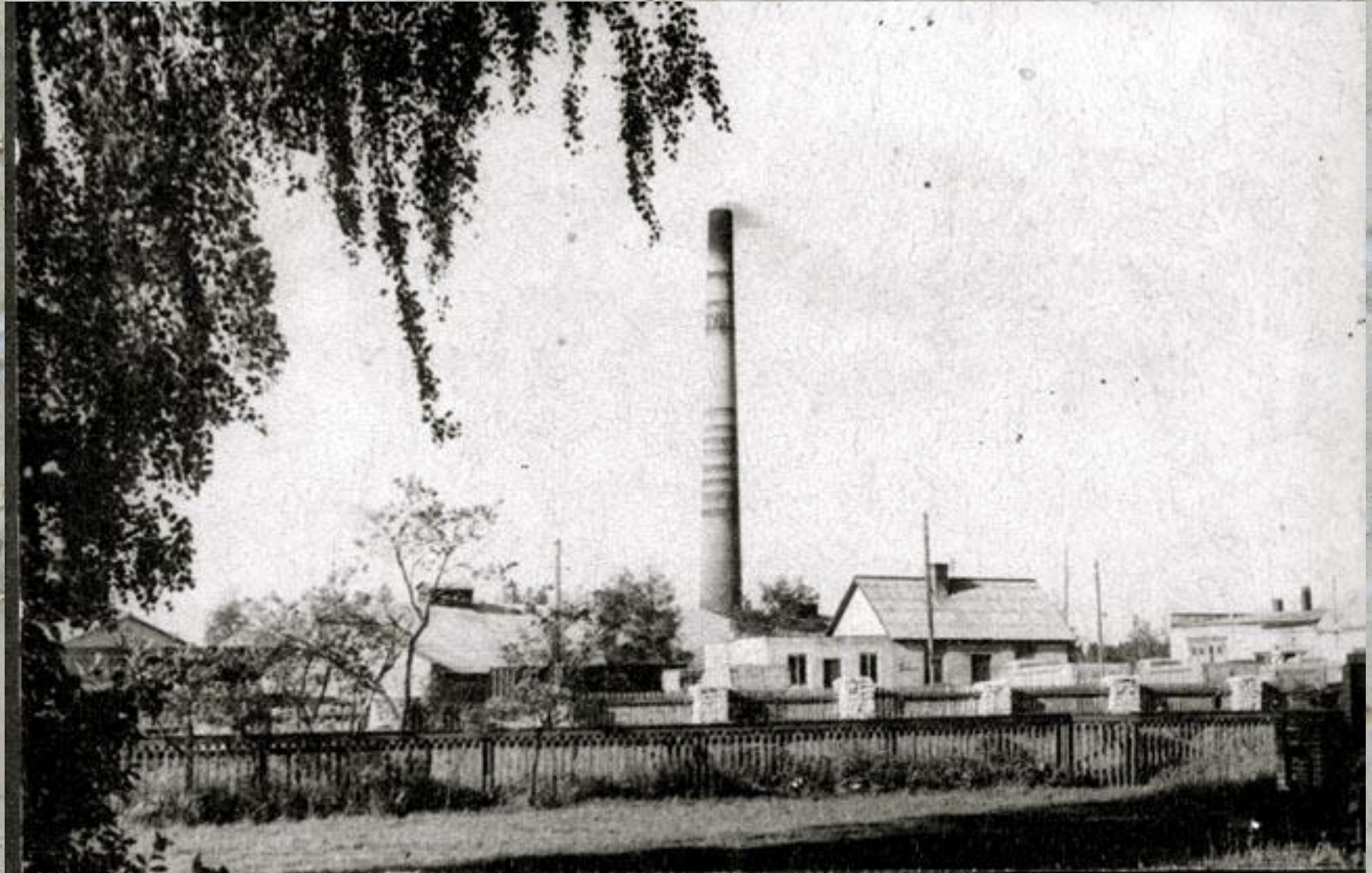
**VAADE EDELAST 3.RINGAHJU
PAEMURRUST AMBLA TEE KOHALT,
ESIPLAANIL PAERIIDAD JA ROOBASTEED
PÖÖRANGUPLATEDEGA**

VAADE PÕHJAST VIADUKTI PAEMURRUST, ESIPLAANIL PAERIIDAD

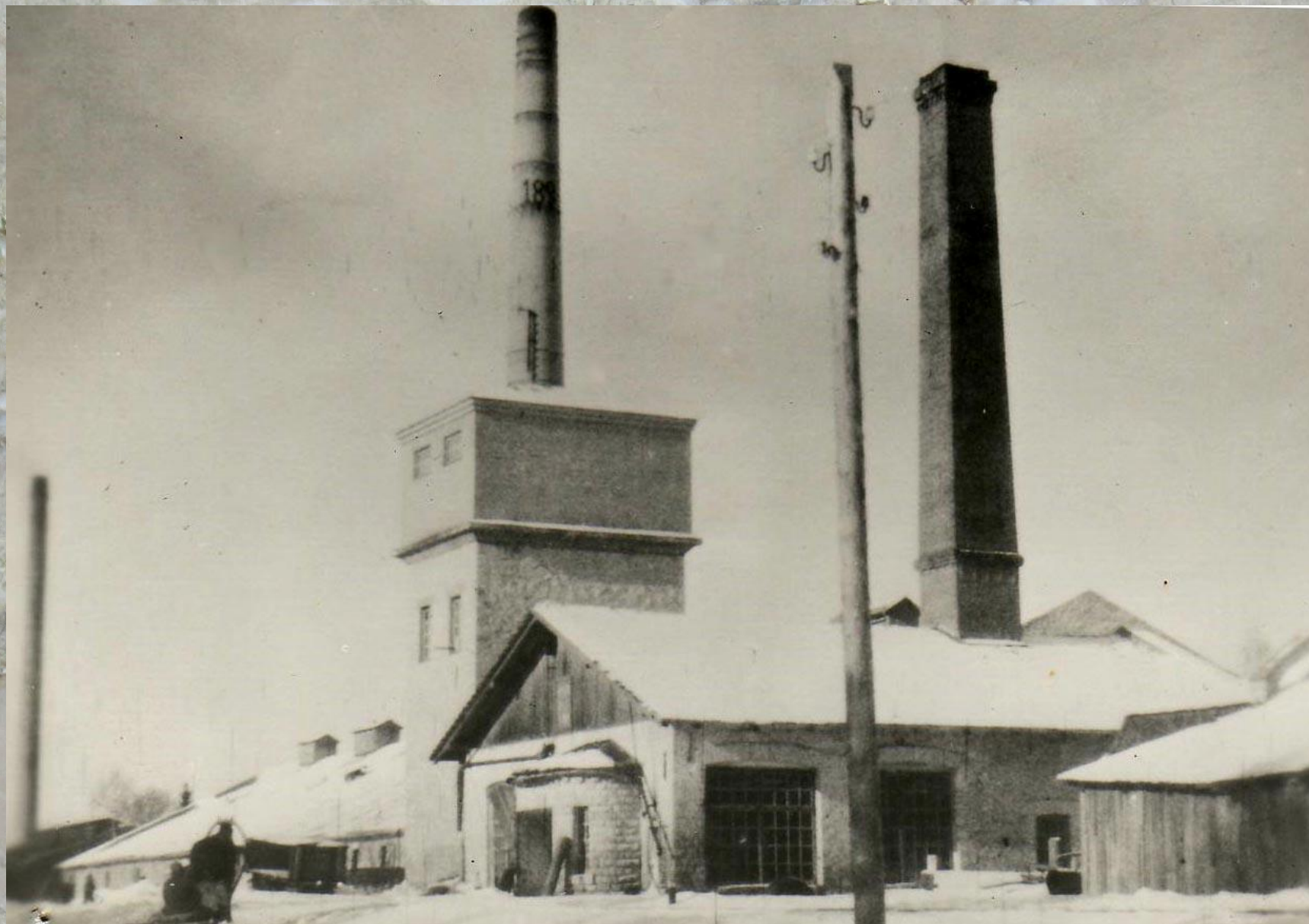
VAADE KIRDEST, ESIPLAANIL AUTOKOLONNI KONTOR

VAADE IDAST 1927

1948

TAMSALU LUBJATÖÖSTUS

RINGAHJUD (1898-1980) LUBJAPARGIS

KAMBRI SISSEPÄÄSU AVA

**ENDEL POOM NÄITAB, ET RINGAHJU
KAMBRID ON 2,7 m KÕRGED**

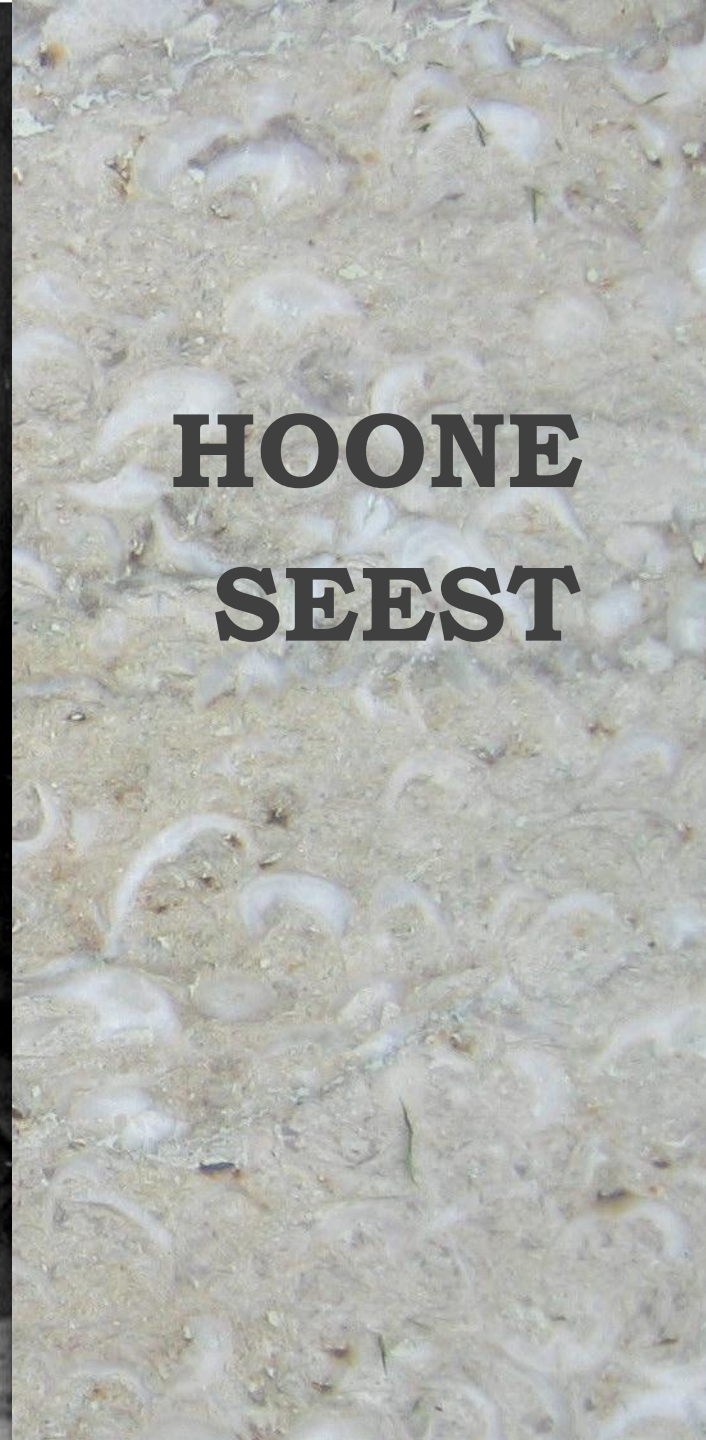

LAES ON KÜTTE-, SEINAS TÕMBEAVAD

HOONE SEEST

KIVI RULLIKUGA KAMBRISSE

KAMBRI TÄITMINE

KIVI LADUMINE

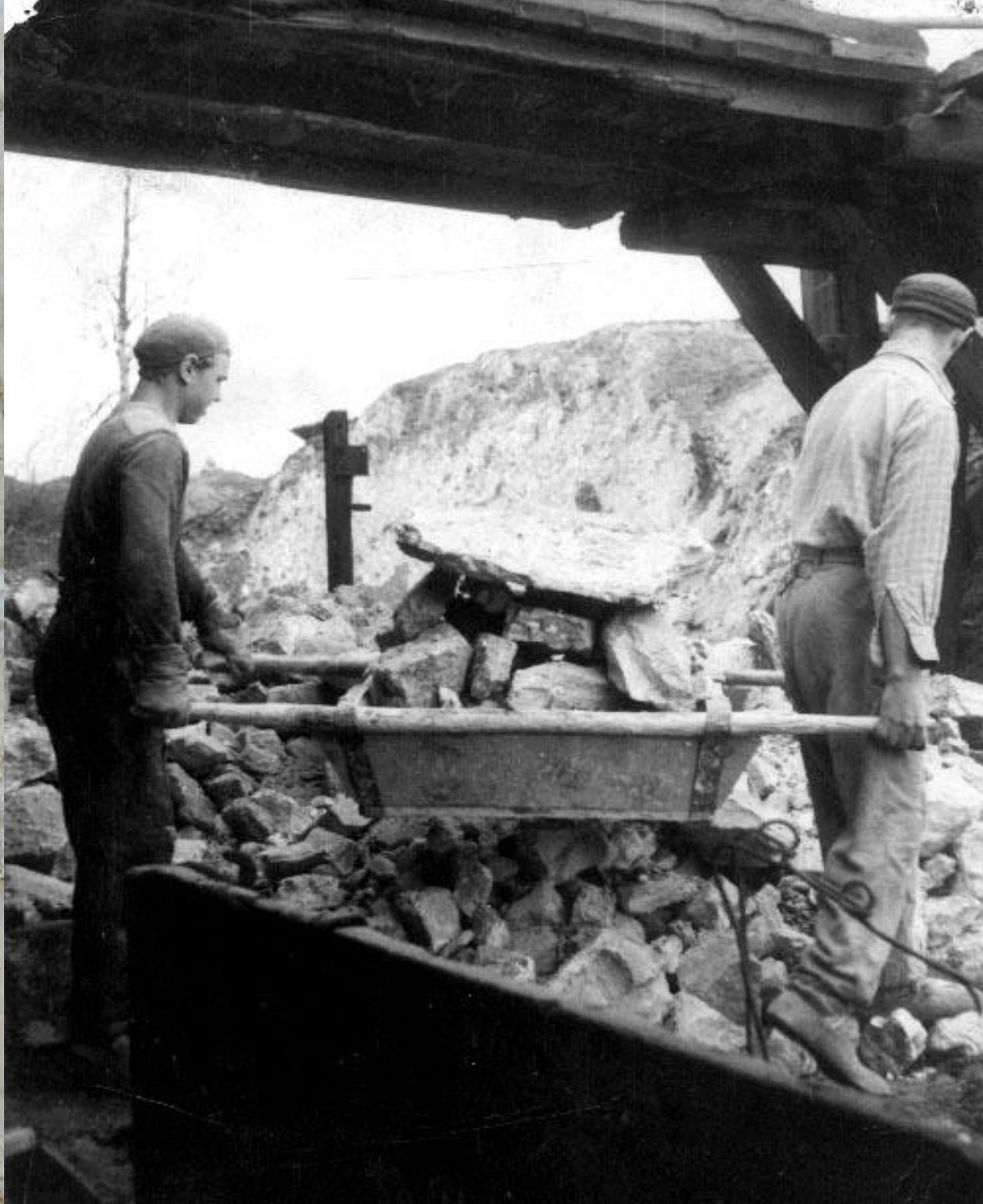

PAEGA TÄIDETUD KAMBER ON ERALDATUD JÕUPABERIGA

**LUBI
KANTAKSE
AHJUST
VÄLJA**

**LUBI
KANTAKSE
KASTIDEGA
RAUDTEE-
PLATVORMILE**

PÕLEVKIVI LAADIMINE RULLIKUTESSE

PÕLEVKIVI SÕELUMINE

PŌLEVKIVI VEDU AHJU LAELE

HOBUVEDU PAEMURRUS

PAERIIDAD -MURRUS

PHE MURD N=2.

TÖÖ PAEMURRUS

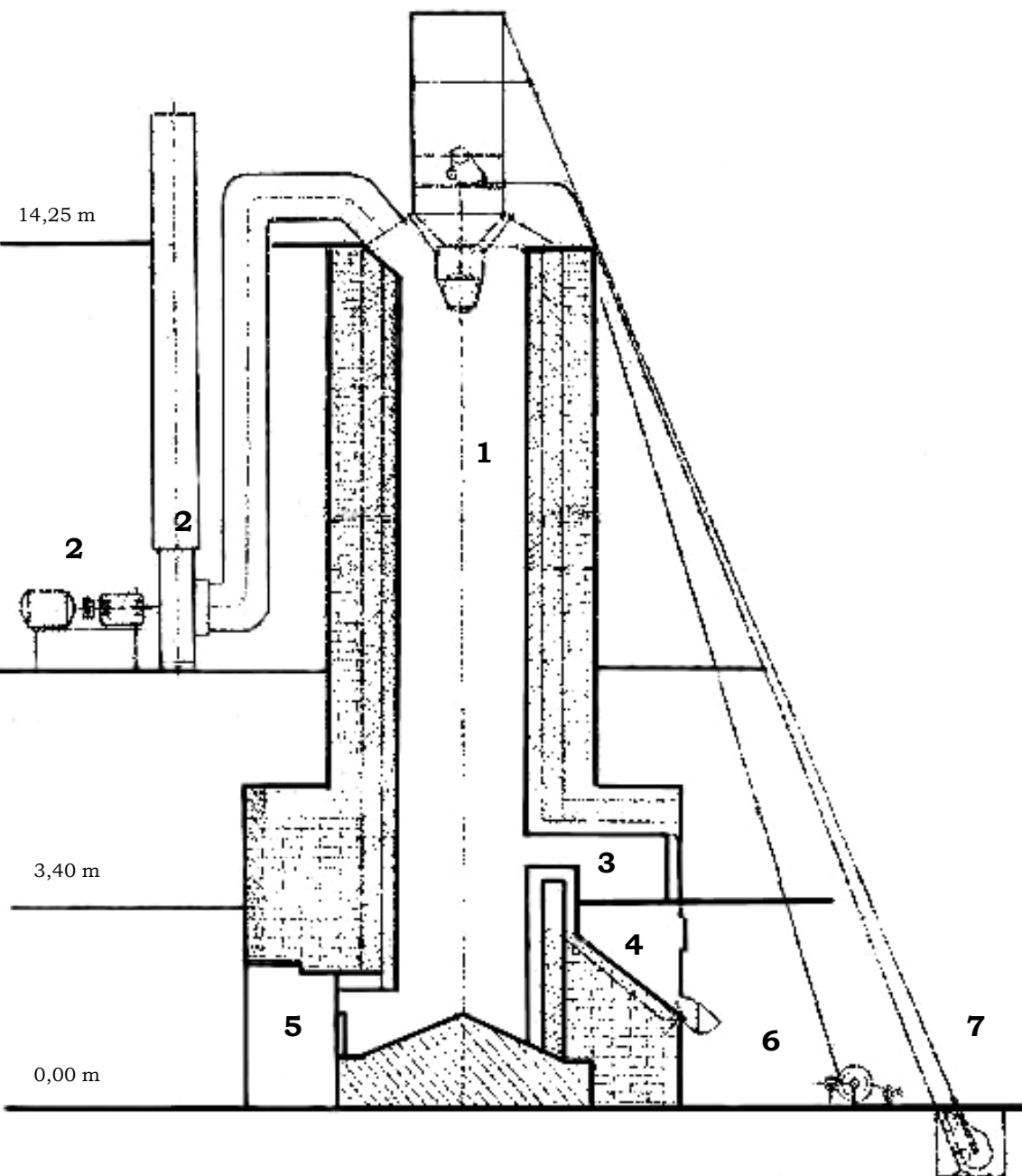
PUHKEHETK PAEMURRUS

EINE PAEMURRUS

ŠAHTAHJU LÄBILÕIGE

ŠAHTAHI

LIMBERG

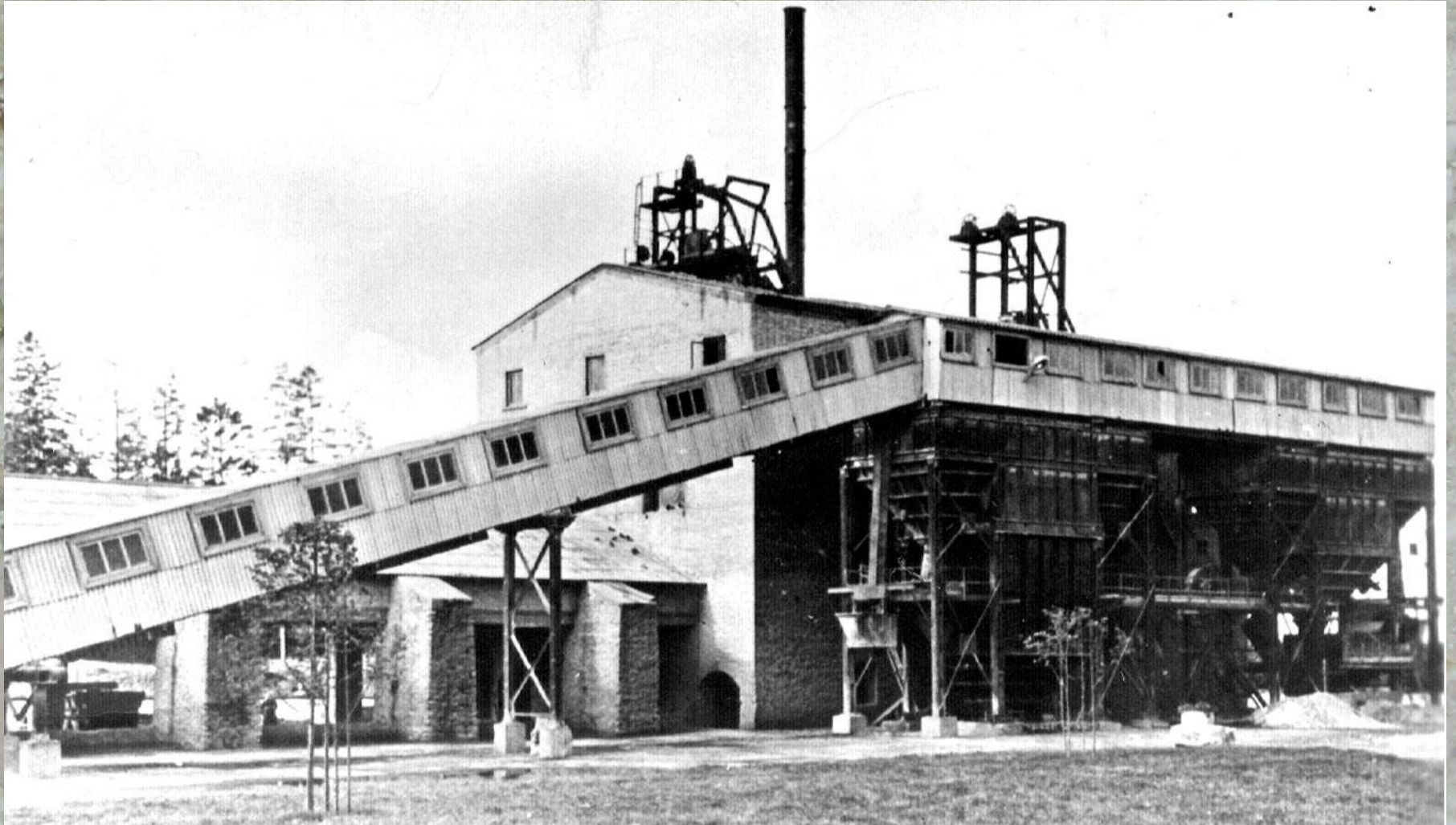
EHITAS ESIMESE

SAHTAHJU 1907.a.

TEISE 1936.a.

1966

TAMSALU ŠAHTAHJUD - 2002

TAMSALU ŠAHTAHJUD JA TUHAPUISTANG - 2002

ŠAHTAHJUD SEESTPOOLT 2008

ŠAHTAHJUD 26.09.2008

TEHASE KONTOR JA OMANIKU ELAMU

“SILVA” KONTORI TREPIL

VELLI KARKLIN, TÖÖDEJUHATAJA JA MARTIN RAHA “SILVA” KONTORIS

KONTOR.

9-1-0

RAKKE LUBJATEHAS

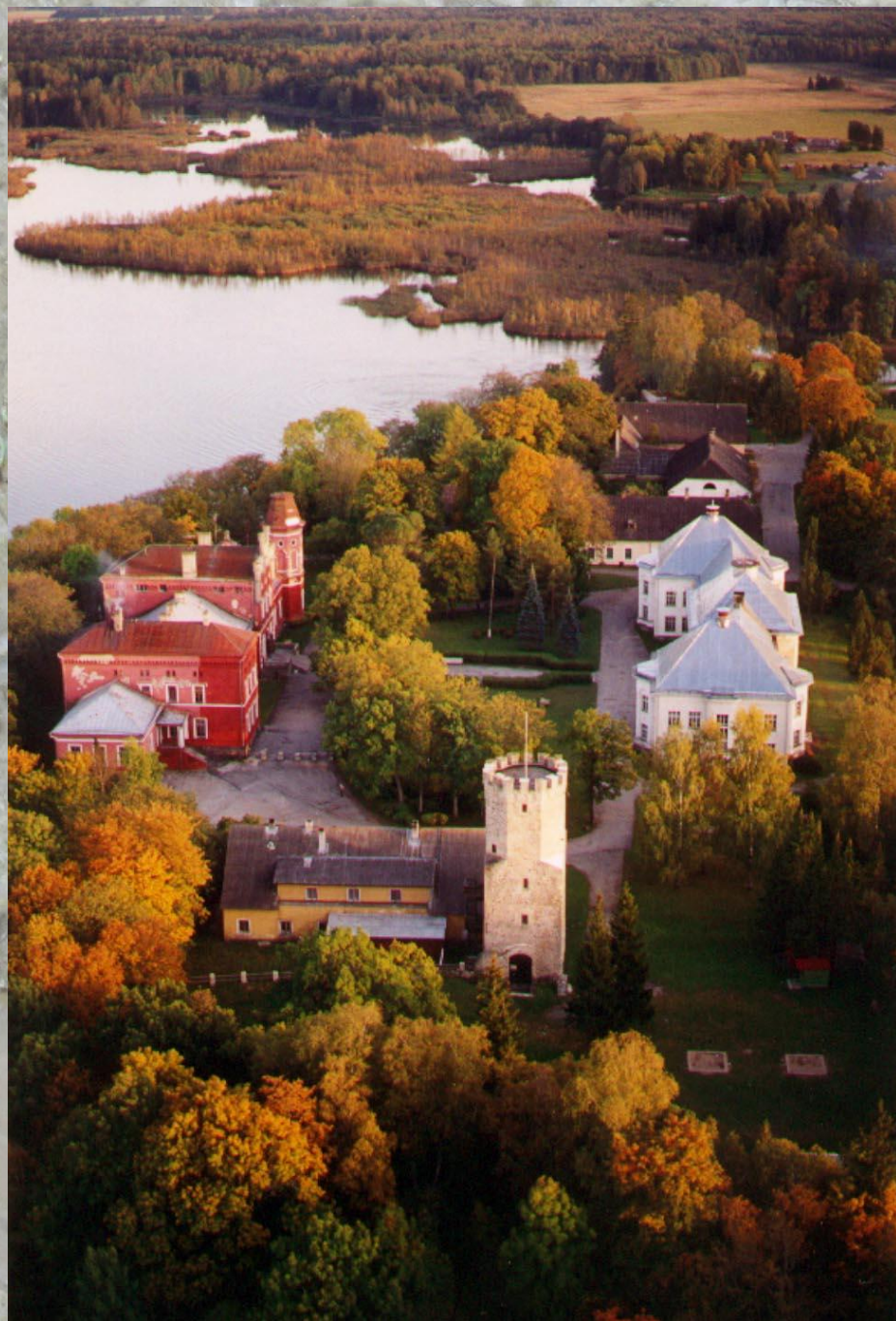

TAMSALU

RINGAHI 3 JÄI SEISMA -1963,

RINGAHJUD 1 ja 2 -1980

ŠAHTAHJUD - 1994

23.04.1992

ASUTATI EESTI PAELIIT

4.05.1992

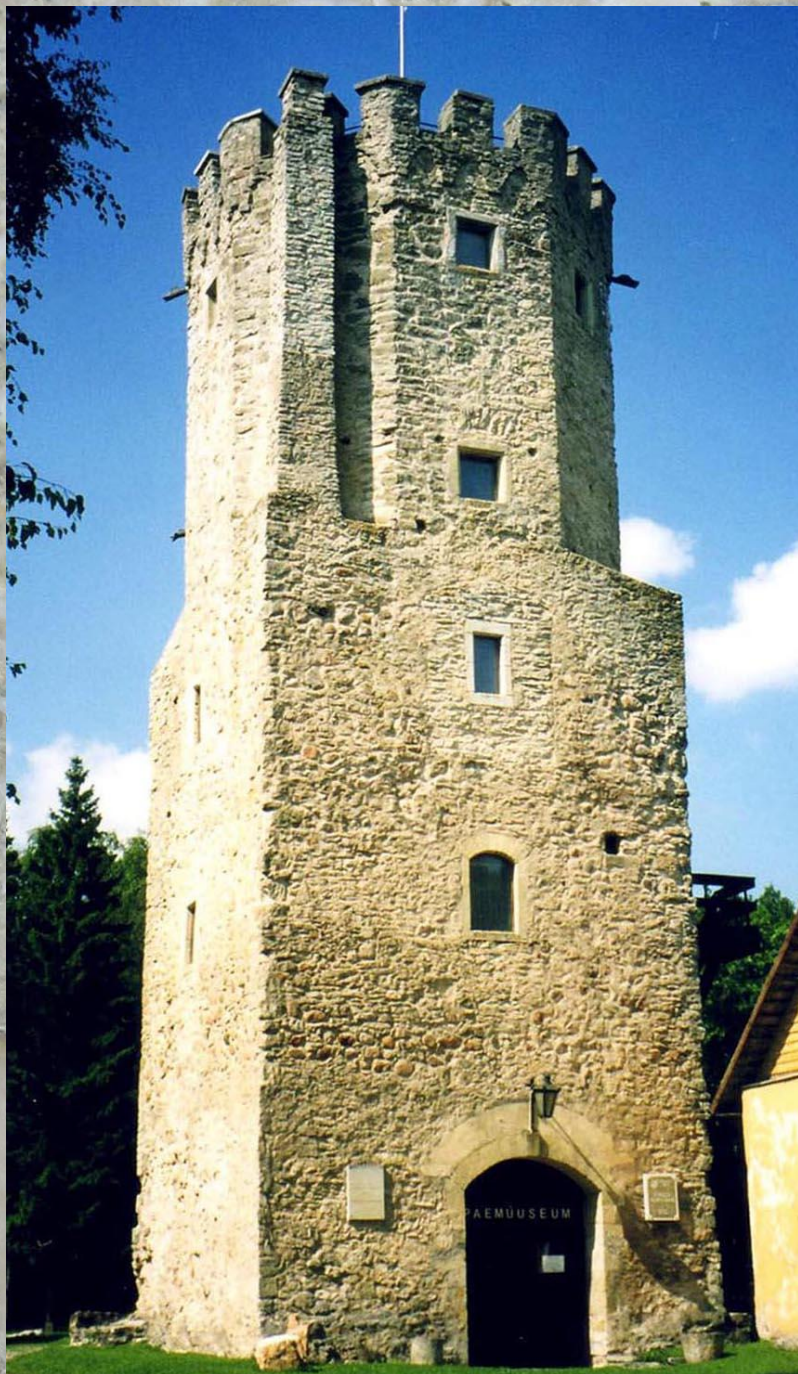
**KUULUTATI PAAS
EESTI RAHVUVKIVIKS.**

**SESTSAADIK ON
4.MAI PAEPÄEV**

4.06.1992

**AVATI PAEMUUSEUM
PORKUNI
PIISKOPILINNUSE
VÄRAVATORNIS**

(ENDEL GRENSMANNI AEROFOTO)

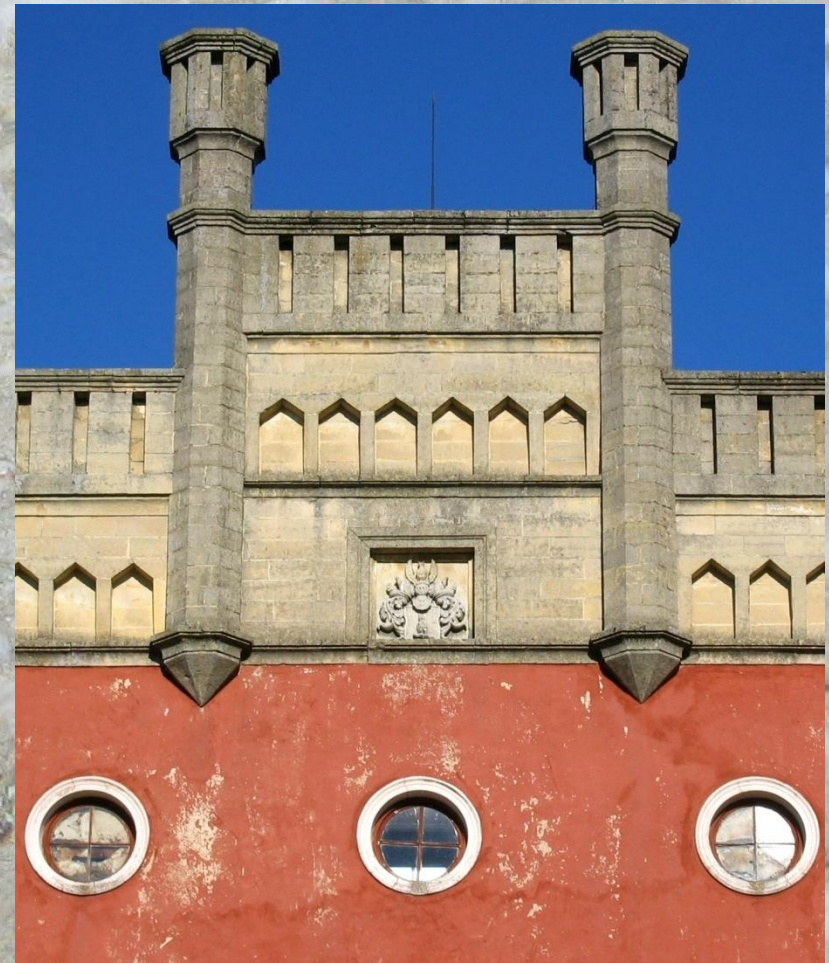

**PORKUNI PIISKOPILINNUSE
VÄRAVATORN ON E HITATUD
AASTAL 1479,
KÕRGUS ON 21 m,
ALT RUUDUKUJULINE
7,5x7,5 m,
ÜLALT KAHEKSAKANDILINE**

**ESIALGU OLI PAEKIVI
VÄLJAPANEK VAID
4. JA 5. KÖRRUSEL.
ALUMISTEL KÖRRUSTEL
NÄIDATI KURTTUMMADE
KOOLI AJALUGU**

**VÄRAVATORN JA TEISED
AJALÜOLISED HOONED
KÜNGASSAAREL ON TEHTUD
PEAMISELT RÖA
DOLOKIVIST**

**PORKUNI LOSSI PEASISSEKÄGU KOHAL
ON RÖA
DOLOKIVIST
VAPIGA KARNIIS**

PORKUNI MÕISA VALITSEJAMAJA VÄRAV

RÖA DOLOKIVI ON KA HEA RAIDKIVI SKULPTUUR “PILV” PORKUNIS

**MARKO POMERANTS
TUTVUSTAS
PEATSELT AVATAVAT
PORKUNI PAEMUUSEUMI
KURESSAARES
II PAEKONVERENTSIL**

**PAEMUUSEUMIGA ÜHEL
AJAL AVATI
PORKUNI PARGI
PAEMURD**

**HILJEM MUUTUSID
PORKUNI PAEMUUSEMI
KOOSTISOSADEKS KA
TAMSALU LUBJAPARGI
RAJATISED**

KONTSERT PORKUNI PARGI PAEMURRUS 1998

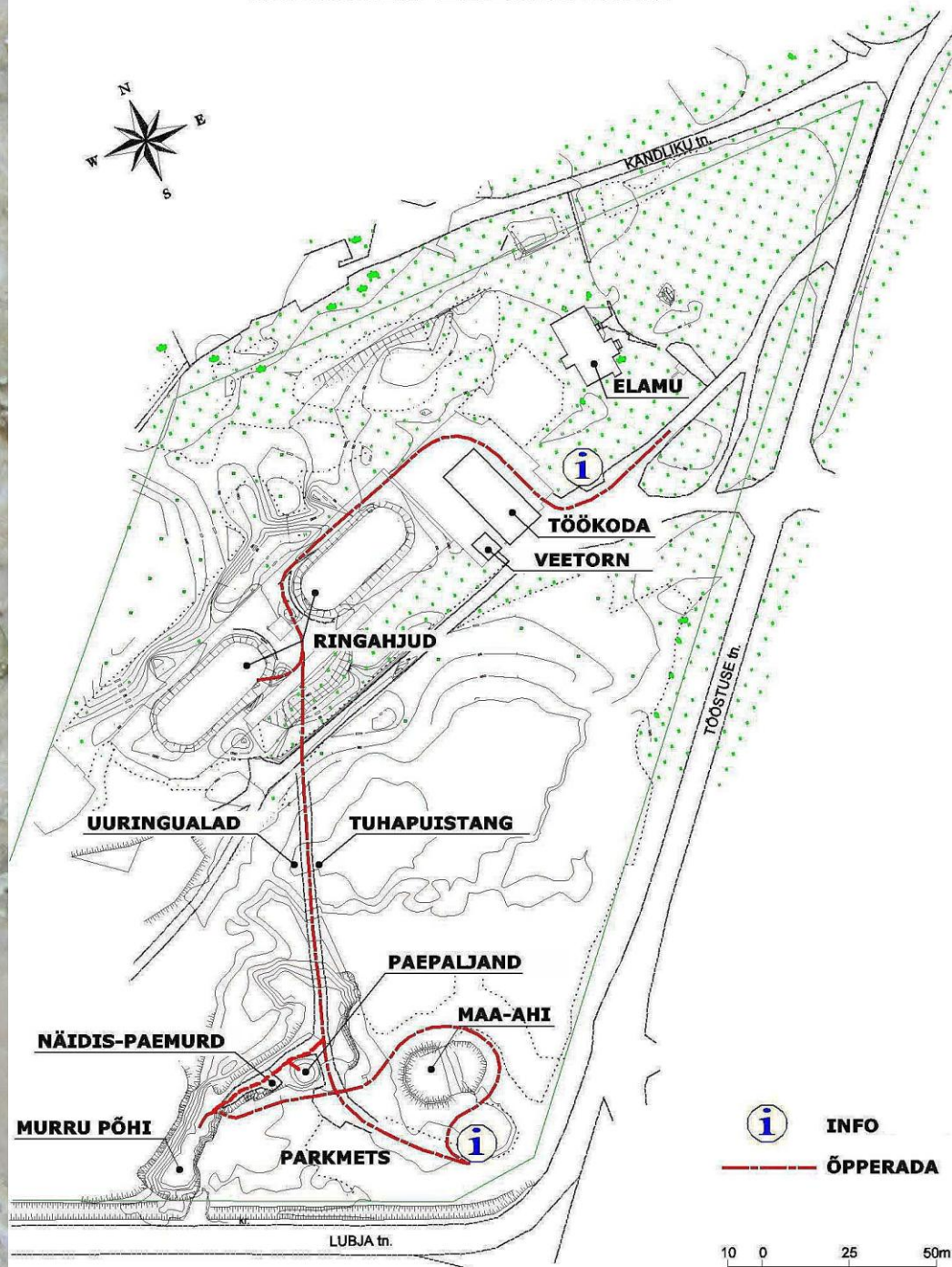

**PEETER
PAEMURRU
MÄNGIB
TSELLOT
PORKUNI
PAEMURRUS**

(TÖNIS SAADRE FOTO)

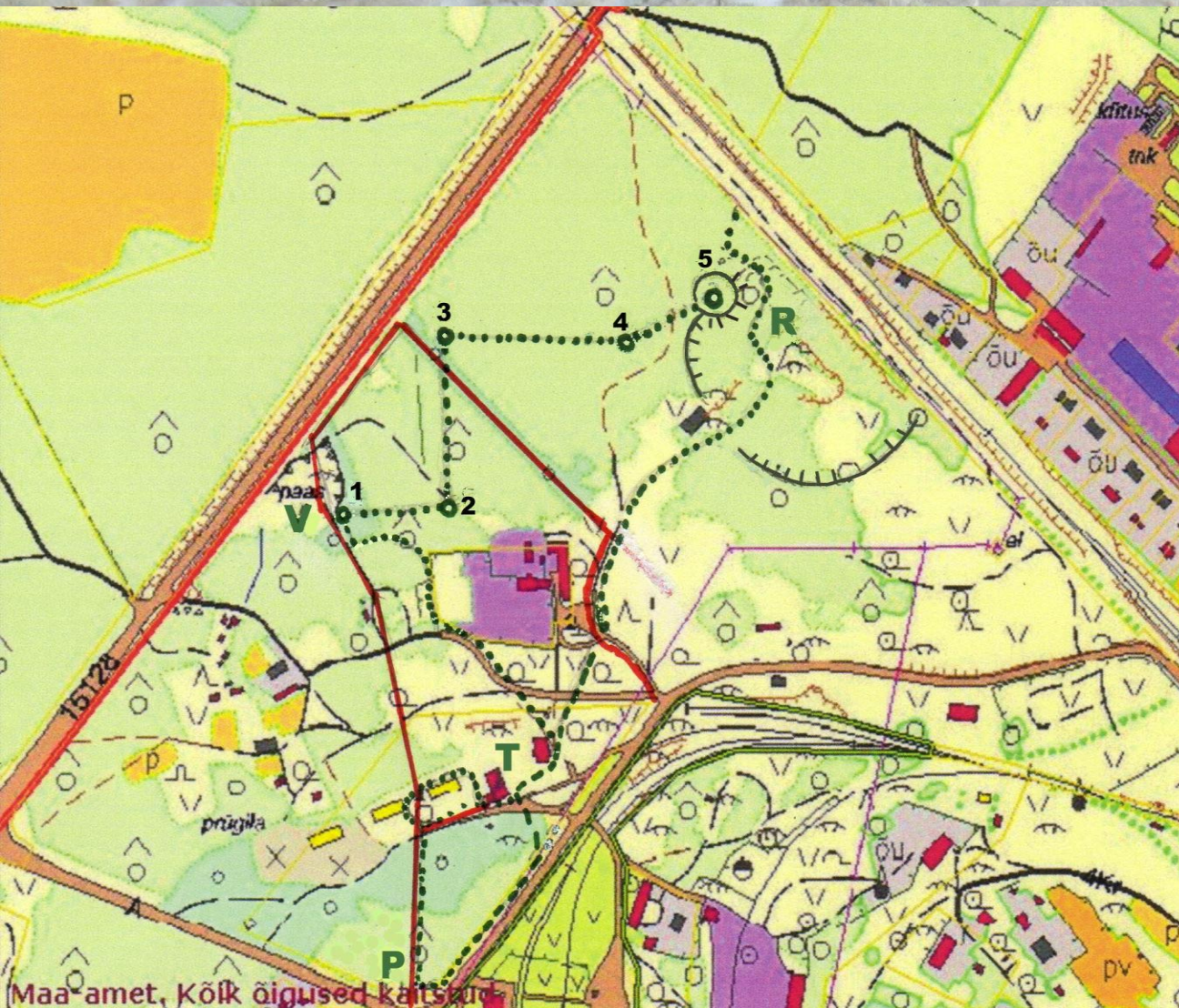
TAMSALU LUBJAPARK

**LUBJAPARGI
ESIALGNE
PINDALA ON 5 ha**

**LOODUSE- JA
PÄRANDKULTUURI
ÕPPERAJA PIKKUS
ON 400 m**

ÕPPERAJAD LUBJAPARGIS

..... JALGRADA

—— JALGRATTATEE

T TÖÖKODA

P PAEPALJAND,
VANA PAEMURD

V VIADUKTI PAEMURD

R RAUDTEE PAEMURD

1 ... 5 VAATLUSPUNKTID
METSARAJAL

**LUBJAPARGIS ON KOLME TÜÜPI LUBJAPÕLETUSE
AHJUDE: MAA-, RING- JA ŠAHTAHJUDE VAREMED**

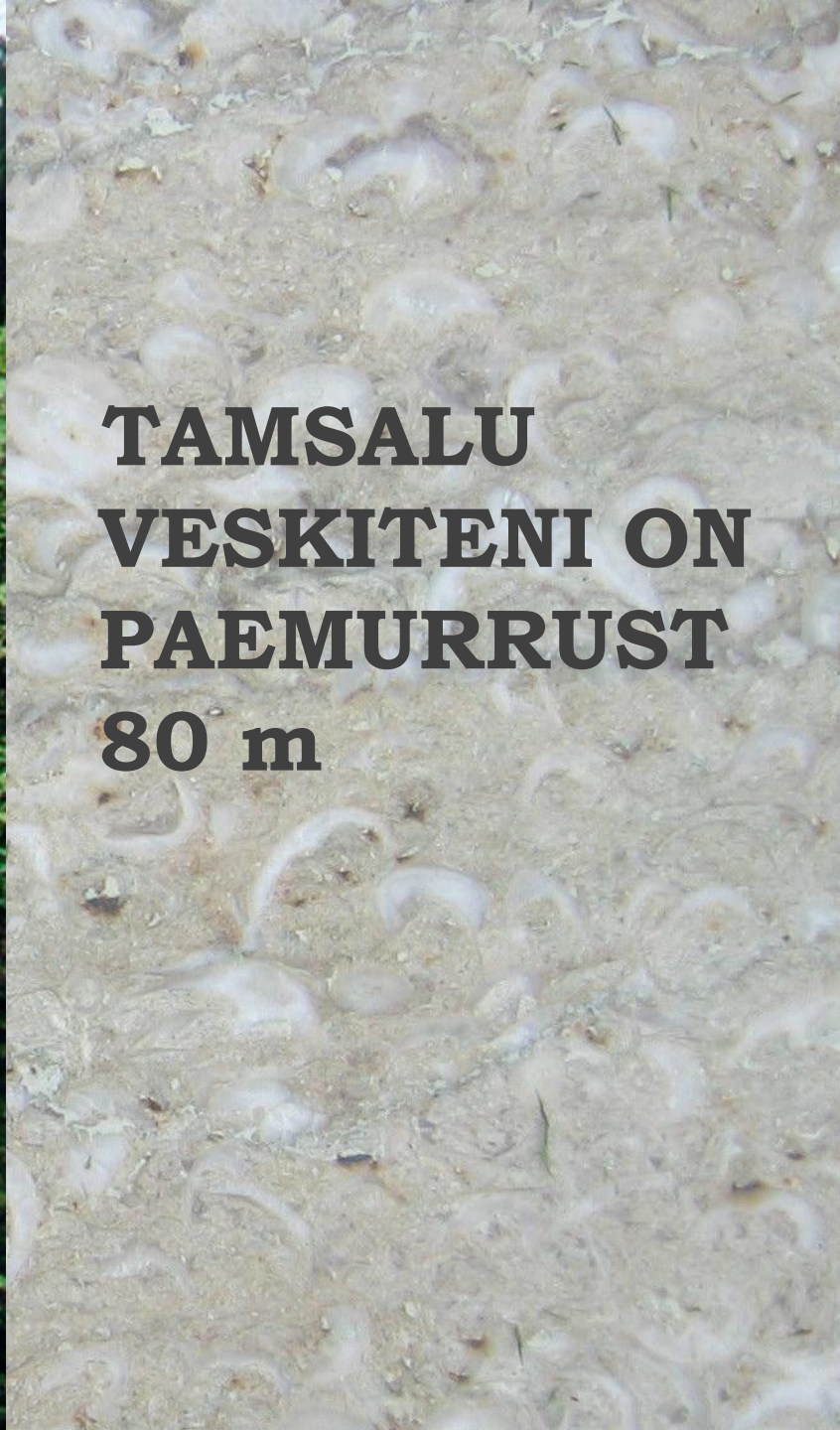
**LUBJAPARGIS ON RENOVEERITUD ÕPITUBADEKS
VANA-, VIADUKTI JA RAUDTEE PAEMURRUD NING
SÄÄSE LUBJAKIVIKARJÄÄR**

**ÕPPERAJAD LÄHEVAD ÜLE TUHA- JA KLIBU-
PUISTANGUTE NING PALJA PAEPÕRANDA**

**UURINGUID TEHAKSE EHTUS- JA VIIMISTLUSKIVI
PLOKKIDE LAHTIMURDMISEKS MASSIIVIST NING
MAHAJÄETUD PAEMURDUDE ISEENESLIKU
TAIMESTUMISE JÄLGIMISE JA KIRJELDAMISEGA
VÕRRELDES LOODUSLIKU METSA ALUSE
TAIMEKOOSLUSEGA.**

**TAMSALU
VESKITENI ON
PAEMURRUST
80 m**

**TEE PAEMURRUST
RINGAHJUDE
JUURDE (100 m)
ON SILLUTATUD
PAEKILLUSTIKUGA**

MAHAJÄETUD VANA PAEMURD ENNE RENOVEERIMIST

PAEPALJANDI PUHASTAMINE

GEOLOGILINE PALJAND KUI ALTAR

PAEPALJAND PÜHITSETI LOITSUGA

VANA PAEMURRU RENOVEERIMINE

ÕPITUBA VANA PAEMURD - LUBJAPÕLETUSE KIVI KAEVANDAMINE

**10.09.2004 AVATI PAEMURD
LOITSUGA**

10.09.2004 ANTI PAEMURD ÜLE LINNALE JA EDASI GÜMNAASIUMILE

TÖÖD VANAS PAEMURRUS 2006.a.

**ENDEL
VAIKSAAR
PUURIMAS**

09.09.2005
PAEKONVERENTSI
LŌPETAS ETENDUS
“LUBIVALGEKE
JA SEITSE
PAEMURDJAT”

PORKUNI PILLAR LUBJAPARGIS

VIADUKTI PAEMURD

EHITUSKIVI MURD

KIVIAED

SAMBLAVAIBA

KAITSEKS

**ETENDUS
“RETK LÄBI PAEKIVI”
JA EBITUSKIVI
MURDMISE
NÄITLIK ÕPPEPÄEV
TAMSALU LUBJAPARGIS
TAMSALU PÄEVADEL
27.05.2007**

PORKUNI LASTE ETENDUS “RETK LÄBI PAEKIVI” VIADUKTI PAEMURRUS TAMSALU PÄEVAL 27.05.2007

28.05.2005 AVATI LOODUSE- JA PÄRANDKULTUURI ÕPPERADA

LOODUSE- JA PÄRANDKULTUURI ÕPPERADA TUTVUSTAVAD EINO TOMBERG JA RIHO TELL

LOODUSE- JA PÄRANDKULTUURI ÕPPERAJAL 28.05.2005

LINNAPEA JA LAULULAPSED ÕPPERAJA AVAMISEL 28.05.2005

ÕPPERAJAL 09.09.2005

ÕPPERAJAL 09.09.2005

LINNAPEA TOOMAS UUDEBERG JA VALLAVANEM AIN AASA ÕPPERAJAL

VIADUKTI PAEMURRU PÕRAND ON KAETUD LOOD-JÕHVSAMBLAGA

**SAMBLIKU-
VAIP VIADUKTI
PAEMURRU
PALJAL
KIVIPÕRANDAL**

SUUR KÄOPÖLL

**TAIMI
UURINGU-
ALADELT**

HALL-KÄPP

**RUTHE
SÖRMKÄPP**

VÖÖTHUUL_SÕRMKÄPP

TUMEPUNANE NEIUVAIP

ÜMARLEHELINE UIBULEHT

RAUDTEE PAEMURRU KESKOSA ON KATTUNUD ROHTTAIMESTIKUGA

RAUDTEE PAEMURD ÜMBRITSEB METSAMÄGE

**EESTI PAELIIT JA PORKUNI PAEMUUSEUM ON
ÜHESKOOS KORRALDANUD NÕUPIDAMISI JA
PAEKONVERENTSE**

KOOS ON ESINETUD KESKKONNAMESSIDEL

**RAHVUSVAHELISTEL LASTE
FOLKLOORIFESTIVALIDEL “PORKUNI PILLAR”
ON ÜHESKOOS TUTVUSTATUD PAEKIVI**

**PORKUNI PAEMUUSEUMIS JA TAMSALU
LUBJAPARGIS ON KORRALDATUD ÕUESÖPPE
KOOLITUSPÄEVI PANDIVERE PAERIIGI
LOODUSAINETE ÕPETAJATELE**

**PORKUNI PAEMUUSEUM JA TAMSALU LUBJAPARK
ON ÜHENDATUD TURISMIOBJEKTIDE VÕRKU
“PANDIVERE PAETEE”**

**PANDIVERE
KOOSTÖÖPIIRKONNA
KOKKULEPPE
SÕLMIMINE EMUMÄEL**

27.06.2005

PAIK 07.04.2006

EMUMÄGI 27.06.2005

**EMUMÄGI
27.06.2005**

**OMAVALITSUSTE
JUHID JA
VOLIKOGUDE
ESIMEHED KOOS
MAAVANEMA JA
REGIONAAL-
MINISTRIGA
VAATETORNI
TREPIL**

EMUMÄGI
27.06.2005

**“SIIN SÜNDIS
PANDIVERE
PAERIIK ALLIKATE
ALLIKAL”**

**MAAVANEM
URMAS TAMM,
REGIONAALMINISTER
JAAN ÕUNAPUU
MÄLESTUSTAHVLILT
KATET EEMALDAMAS**

AIN AASA JA ELMAR KAAR SÄÄSE LUBJAKIVIKARJÄÄRIS - 2005

KASED JA MÄNNID SÄÄSE PAE- KARJÄÄRI TASASEL ALAL - 2005

SÄÄSE KARJÄÄR 2006

PAESEINA PUHASTAMINE ON ALANUD - 18.07.2007

PAESEINA PUHASTAMINE JÄTKUS – 09.05. 2008

09.08.2008

PUHASTATUD PAESEIN - SUVI 2008

EINO TOMBERG JA TOIVO LODJAK SÄÄSE PALJANDIT UURIMAS

23.08.2008

SUURED PAETÜKID SAETI KIVITÖÖSTUSES SUVENIIRIDEKS

MAHAJÄETUD KARJÄÄRIOSA - 2008

SÄÄSE PAEKARJÄÄR 07.10.2008

KATSETATI VIIMISTLUSKIVI KAEVANDAMIST

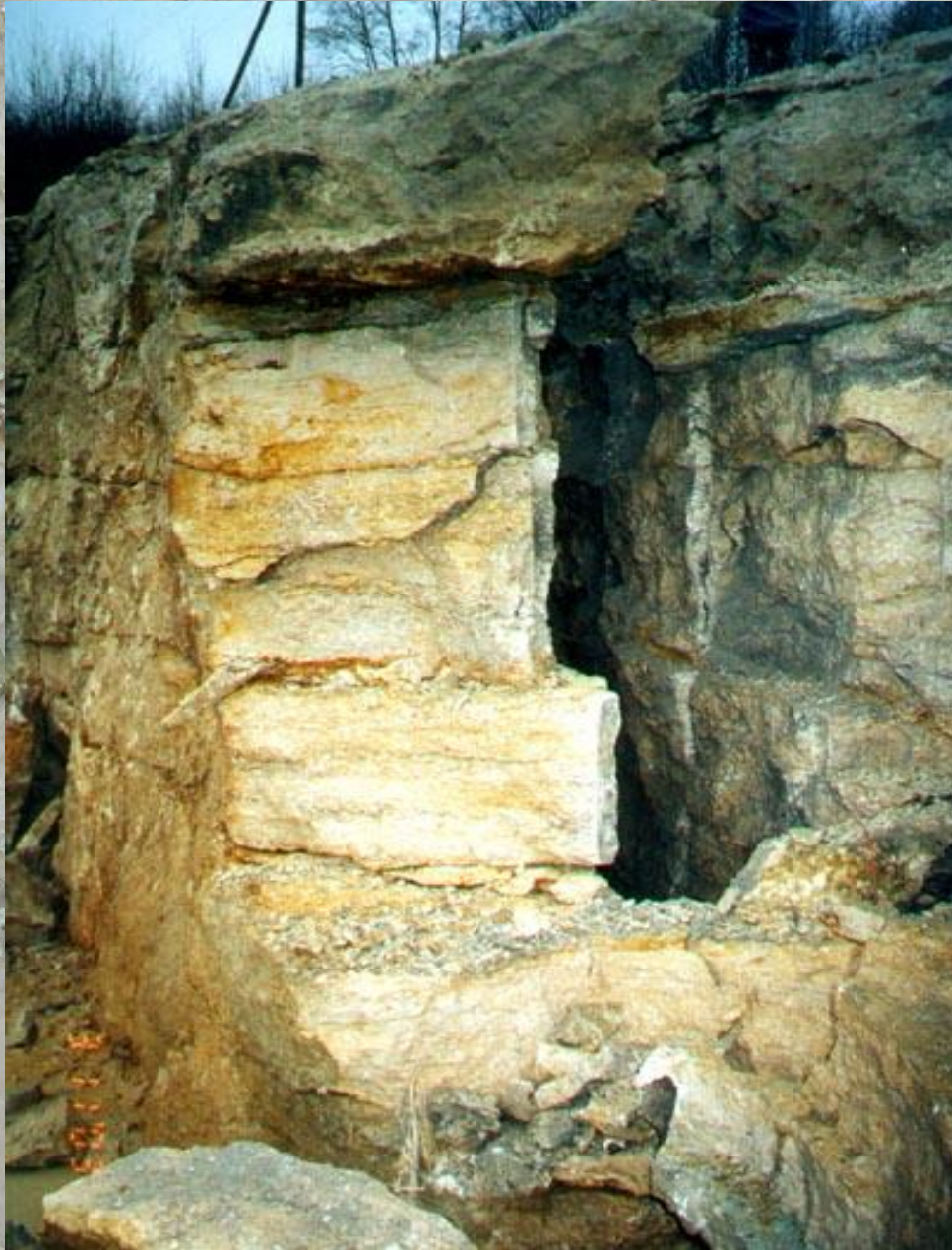

AHTO RÄNI KATSETÖÖD PAISUVA SEGUGA TAMSALU MURRUS

KARINU KARJÄÄRI KATSEPLOKI KÕRGUS OLI 3 m

- **LÕHKENÖÖRIGA
LAHTIMURTUD
KIVIPLOKK
KARINUL**

KARINU KARPLUBJAKIVIST KAMIN SELJA SAUNAS

MUUGA MÕISA PEAHOONE LAEKVERE VALLAS

MUUGA MÕIS

**PEAHOONE SOKKEL
ON RÖA DOLOKIVI
PLOKKIDEST**

**SEINA ÄÄRIS
ON LASNAMÄE
LUBJAKIVI
PLAATIDEST**

VÄIKE-MAARJA KIRIK

NEITSI-MAARJA ALTAR VÄIKE-MAARJA KIRIKUS
LÄVEPAKUUKS OLNUD
VANALE RÕNGASPAEST
ALTARIPLAADILE
VALMISTATI LASNAMÄE
LUBJAKIVIST ALUS
PÄIDE KIVITÖÖSTUSES
AVATI 9.09.2006.a.

KILTSI MÕIS – KRUSENSTERN

(ENDEL GRENSMANNI AEROFOTO)

VÕIVERE TUULEVESKI - STRUVE ARC OTSAPUNKT

**STRUVE ARC
VÕIVERE
OTSAPUNKT
ON KLAASIST
PÜRAMIIDI
ALL**

KUTSUDA ELLU

SIINMAIL

RAHVUSVAHELINE

GEO PARK